

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCLIII. Tyrannicida volens dedi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

ve ex his apparet, & ex persona parasiti, qui nunquam ad tantam peccandi audaciam processisset sua sponte: & ex persona divitis, & ex causis, & ex numeratione pecuniæ: ex eventu denique, quis impulerit, quis coëgerit. Superest, ut ostendam, non quid parasitus acceperit, sed quid dives ipse. Quæritis, quid iste X. millibus emerit? videte filiam contra sacerdotem, videte vittas, videte honores. Fortasse ego superbe faciam atque arroganter, qui tanquam privatam injuriam, tanquam malefium adversus me commissum persequar: quota enim ego sum portio istius indignationis? perdidit sine dubio honorem, preciosissimum pauperum censum: perdidit virginitatem filix meæ, & cui modo sacerdotium sperabam, difficile inventurus sum etiam maritum. Sed populus perdidit arbitrium dandi honoris: sed paulo ante sacerdotem creavit, quam noluit. Ite nunc & excludite campo divites, & corrumpi sacra vetate, de ambitu leges conscribite. Comitiam nostram decem millibus rapta sunt atque translata: quam sanctum istud sacerdotium fore putatis, quod stupro debetur?

CCLIII.

Tyrannicida volens dedi.

² In duabus civitatibus vicinis tyranni erant: in altera cum quidam tyrannum occidisset, alter vicinæ civitatis tyrannus petiit eum in deditionem, & bellum minatus est nisi darent: fert ipse rogationem ut dedatur.

DECLAMATIO.

UT meo nomine sim vobis, Quirites, obligatus, quod quanquam necessarium & ad salutem pertinens civitatis

¹ Sed paulo ante.] Facile est hic lacunam deprehendere: quasi ita esset, Sed populus perdidit arbitrium dandi honoris: sed populo libera voluntas in comitiis erepta est. An te sacerdotem creavit, quam noluit? *Ærodius.*

² In duabus civitatibus.] De hujusce-

modi argumentis ita Instit. orat. lib. 7. cap. 1. *Erat mihi curæ in contraversis forensibus nosse omnia quæ in causa versarentur. Nam in schola certa sunt & pauca, & ante declamationem expanduntur quæ Græci & Græci vocant, Cicero, proposita. Præter quæ nihil est diluendum, ut alio*

tatis remedium præsentis timoris, respectu tamen mei prætermisistis: ita ipsius reip. nomine irascor, neminem extitisse priorem, qui pro salute communi me offendere auderet. Neque id satis est: sed invenio qui adulentur, & ne à me quidem latam hanc rogationem existiment respectu mei recipiendam. Cum quibus mihi consistere fortius, atq; etiam, si ita res exigat, acerbius necesse est: cum in id quoque periculum venire intelligam optionem meam, an hoc velim. Satis erat mihi dicere, rogationem fero utilem civitati. Ista enim speciosa dictu, & vana quadam imagine honesti circumdata, non respiciunt præsentis necessitates. Si tantas vires haberet civitas ut bella suscipere, ut frangere impetus tyranni posset, non tam diu servissemus, non illum cruentissimum dominum unus ex insidiis occidisset. Atque ego etiam si plurimum esse civium in hac civitate spectarem, bene tamen redimi capite unius civis pacem putarem. Facile est ista in concionibus & consiliis discipere dicendo. Jam si exercitus hostium intra fines nostros fuerit, si ardere villas, si frugifera succidi, si fugam rusticorum in urbem, si compulsam intra muros pecora viderimus, si mœnia oppugnabuntur, si turres quatiantur, si ad delictum ab amplexu matrum juvenes rapiuntur, quam sero pœnitebit tam caro uni pepercisse? Et si quid tamen deforme habitura civitas fuerit, dedito (ut subinde dicitis) tyrann-

ut alio loco ait auctor noster lib. 4. cap. 2. & cap. 1. quo fit (inquit) ut declamatores ea licentia utantur, ut eorum semper ita sit exordium, quasi causam iudex jam noverit, quod ante declamationem illa velut imago litis exponitur. Sed in foro quoque contingere istud principiorum genus secundis actionibus potest. Item lib. 7. cap. 3. Verum illa scholarum consuetudo iturris in forum potest notare, quod omnia quæ in themate non sunt, pro nobis ducimus. Idem.

1 *Imaginem nominis.*] Hoc est, in tanta necessitate & utilitate res se ipsa com-

mendat, nec verbis speciosis & nominibus opus est, quorum miri & blanda appellatione (quod primum à Solone factum est) deditio bene de Reperiti tegatur acerbitas. Idem.

2 *In concionibus ex consiliis.*] Scribe: conciliis. Gronovius.

3 *Tam caro uni.*] Hic locus adjuvat conjecturam nostram, qua plurimi vitam esse, pro plurimum esse, reposuimus. Sic vero Atilius Regulus, sic Sp. Postumius, sic C. Mancinus rogationem tulerunt ut ipsi dederentur. *Erudim.*

tyrannicida, id omne mea rogatione detractum est: omni pudore liberati estis: invitum non dedidissetis: quod ad vos pertinet, bellum suscipere maluistis. Sed hoc est præcipue, quare ego hanc ferre debeam rogationem. Ego pro civitate tam grata, pro populo tali, non subibo qualecunque periculum? Sed non solum reipublicæ, verum etiam mea interest hanc recipi rogationem. Quem vultis enim ponite eventum: periculum mihi mortis est. Quid? ego non satis vixi? Non enim annorum numero nec spatio ætatis terminari certum est fortium virorum vitam, sed laude & fama, & perpetuæ posteritatis immortalitate. Ita Dii faciant, ut magnum exemplum posteritati etiam poena dare possim. satis videbitur mihi omnia facere fortuna, ut tyrannicidium meum majus sit. Sed illud interim vereor, ne tyrannus ex me petat famam lenitatis. Habet enim apud malos quoque multum auctoritatis virtus: & forsitan hoc ille ambitiose faciet, ut potestate contentus sit. Quicquid est, videat me & illa civitas vicina: multum illis fervientibus prodero: Videant quo vultu tyrannum feram, quam interritus tribunali assistam, quam me nihil minæ, nihil supplicia ipsa moveant. Potest fieri ut exhortetur illos hic animus meus, hæc mens. Vobis quidem custodire pacem, reddere quietem majus ipso tyrannicidio puto: nam si bellum imminet, si periculum universa civitas habet, quod illum cujus nomine mihi gratias agitis, occidi, maximam vobis injuriam feci.